

Выводы. Во всех выше приведенных странах наблюдается увеличение количества ВИЧ-инфицированных, о чем свидетельствует увеличение уровня распространенности ВИЧ-инфекции. Эстония, Россия и Украина среди постсоветских стран занимают лидирующие места по распространению ВИЧ-инфекции. В гендерной структуре преобладают мужчины и лица молодого и трудоспособного возраста. С 2013 года наблюдается тенденция к увеличению случаев передачи ВИЧ-инфекции половым путем.

Чемич Микола Дмитрович, Фролова Любов Сергіївна,
Ільїна Ніна Іванівна, Ільїна Вікторія Валеріївна,
Шолохова Світлана Євгеніївна

**ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА ОПІСТОРХОЗ У СУМСЬКІЙ
ОБЛАСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО ЛІКУВАННЯ**

Кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією,
Сумський державний університет, м. Суми, Україна

*Chemych Mykola Dmytrovych, Frolova Liubov Sergiivna,
Il'yina Nina Ivanivna, Il'yina Viktoriya Valeriivna,
Sholokhova Svitlana Yevgenivna*

***THE INCIDENCE OF OPISTHORCHIASIS IN SUMY REGION
AND PROBLEMS OF IT'S TREATMENT***

*Department of Infectious Diseases and Epidemiology,
Sumy State University, Sumy, Ukraine
E-mail: mirepenem@mail.ru; Frolova L. S.*

Актуальність. На території Сумщини сформувався стійкий ендемічний осередок опісторхозу, другий за величиною після Об-Іркутського (Росія). Це зумовлено рядом природних і соціальних факторів: великою кількістю річок басейну Дніпра на території області, значною питомою вагою риби в харчовому

раціоні, поширенням любительської рибалки, високою інвазованістю кінцевих, проміжних і додаткових хазяїв паразита. Ураженість котів складає 32% у басейні Дніпра і 19 % - Десни, зараженість моллюсків церкаріями від 0,3 % до 15 %, метациркаріями риби родини карпових – від 3% до 18 %.

Мета роботи. Провести аналіз захворюваності на опісторхоз населення Сумської області та клінічний перебіг інвазії.

Матеріали та методи. Звітна документація ДУ «Сумський обласний лабораторний центр Держсанмедслужби України» та медичні картки стаціонарних хворих (ф 003/о), що перебували на лікуванні в Сумській обласній клінічній інфекційній лікарні ім. З. Й. Красовицького у 2010-2015 рр.

Результати дослідження. Ситуація з опісторхозу на Сумщині залишається складною. Тільки за останні 5 років в області виявлено 64% хворих на цю інвазію від загальної кількості виявлених в Україні. Захворюваність залишається стабільно високою і в 22-25,6 рази перевищує середні показники в Україні, продовжуючи зростати. Так, на початку другого тисячоліття (2000-2002 рр.) вона перевищувала всеукраїнські показники у 9 разів, а у 2010-2011 рр. – у 26. Щорічна захворюваність за цей період збільшилася з 16,7 на 100 тис. населення у 2014 році до 22 у 2015 (в Україні цей показник за 2015 рік дорівнює 0,67).

За період з 2010 до кінця 2015 року в лікувальних закладах Сумської області обстежено на опісторхоз понад 1,5 млн осіб, з них вперше виявлено 12871 хворих, а за 10 міс. 2015 року - 259 (22,3 на 100 тис. населення). На кінець 2015 року на обліку в лікувальних закладах Сумської області знаходилось 1646 хворих на опісторхоз, з них 59 дітей. 93 % інвазованих виявлені в м. Шостка та районах області: Буринському, Велико-Писарівському, Кролевецькому, Недригайлівському, Роменському, С.-Будському і Шосткінському. Опісторхоз зареєстрований у 132 населених пунктах, з них у 6 ураженість

населення перевищує 10%. Рівень захворюваності населення в цих районах у 4-7 разів перевищує середньообласні показники і наближається до найбільш інтенсивних осередків Західного Сибіру.

За період 2010-2015 рр. у Сумській обласній інфекційній клінічній лікарні ім. З.Й. Красовицького перебувало на лікуванні 65 хворих на опісторхоз, у 59 % з них фактором передавання була в'ялена або солена риба. Клінічними особливостями інвазії є хронічний перебіг, що характерно для ендемічного осередку, та переважання латентних форм.

Клініка хронічного опісторхозу зумовлена ураженням біліарного тракту, підшлункової залози, шлунка. Біля 24,1 % хворих мали маніфестацію захворювання: важкість і біль у правому підребер'ї (56,3 %), біль у епігастрії (30,4 %), гіркоту в роті (26,8 %). У 74,2 % виявлено збільшення печінки, у 78,6 % - ознаки холециститу, у 69,7 % - гастриту. Діагноз був підтверджений знаходженням яєць опісторхівців у калі у 100 % осіб, у 45,5 % - позитивним результатом ІФА.

Лікування хворих на опісторхоз складає одну з актуальних медичних проблем Сумщини. Внаслідок високої вартості лікування на фоні зниження життєвого рівня населення, з хворих, що знаходяться на обліку в лікувальних установах Сумської області, проліковано тільки 51 %. Найбільш складна ситуація у 4 районах області: С.-Будському (проліковано 7 %), Краснопільському (16 %), Шосткінському (32 %), Буринському (35 %). Згідно статті 19 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», ці хворі мають право на безкоштовне лікування у державних і комунальних установах. Однак медикаментозного забезпечення лікування опісторхозу за бюджетні кошти в області майже немає. Для виходу з цієї ситуації необхідно внести відповідні зміни у місцеві бюджети. Отже, проблема опісторхозу в Сумській області може бути

вирішена за умови спільних зусиль медичних працівників і органів виконавчої влади.

Висновок. У Сумській області сформувався стійкий ендемічний осередок опісторхозу. Захворюваність населення на дану хворобу має тенденцію до щорічного зростання. З клінічних форм переважає хронічний опісторхоз. Лікування цієї інвазії у зв'язку з високою вартістю є однією з актуальних проблем медицини Сумщини.

Чемич Микола Дмитрович, Лішневська Анастасія Геннадіївна
**ВПЛИВ СТУПЕНЮ ФІБРОЗУ ТА ВІРУСНОГО
НАВАНТАЖЕННЯ НА ВМІСТ ФОРМЕНИХ ЕЛЕМЕНТІВ
КРОВІ ХВОРИХ НА ХРОНІЧНИЙ
ВІРУСНИЙ ГЕПАТИТ С**

Кафедра інфекційних хвороб з епідеміологією,
Сумський державний університет, м. Суми, Україна

Chemych Mykola Dmytrovych, Lishnevskaya Anastasiya Gennadiivna
***THE INFLUENCE OF THE DEGREE OF FIBROSIS AND
VIRAL LOAD ON THE CONTENT OF BLOOD CELLS IN
PATIENTS WITH CHRONIC HEPATITIS C***

*Department of Infectious Diseases and Epidemiology,
Sumy State University, Sumy, Ukraine*

E-mail: anastasiya.lag@gmail.com; Lishnevskaya A. G.

Актуальність. В усьому світі спостерігається поширення захворювань печінки, викликаних вірусами. Окреме місце серед вірусних гепатитів займає інфекція, зумовлена вірусом гепатиту типу С, характерною особливістю якої є випадкове виявлення хвороби або встановлення діагнозу на пізніх стадіях. У багатьох регіонах спостерігається діагностування хронічного вірусного гепатиту С (ХВГ С) після виникнення скарг у пацієнтів лише